

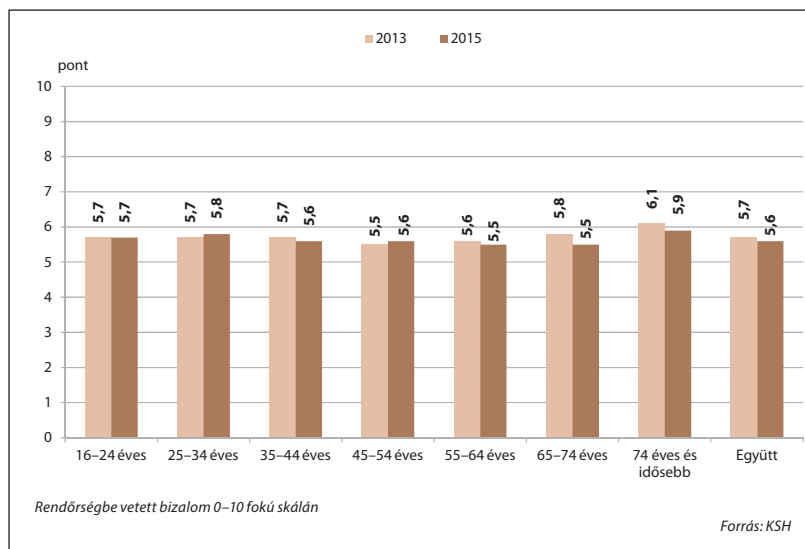
B.2.2. Lakossági bizalom a rendőrségben

A közbiztonsággal kapcsolatos kormányzati képesség szempontjából rendkívül fontos a rendőrség teljesítménye, főként a közrendet veszélyeztető vagy sértő jelenségek (bűncselekmények, szabálysértések) megelőzésével, megakadályozásával, felderítésével és bizonyításával összefüggésben. A rendőrség elsősorban – a járőrözés, a különböző bűnmegelőzési programok, a rendezvénybiztosítás és egyéb proaktív tevékenységek kivételével – utólag lép fel a közbiztonság érdekében: a már elkövetett jogsértés esetén felderíti és elfogja az elkövetőt, lehetővé téve ezáltal a büntetőjogi felelősségre vonást. E tevékenységnek ugyanakkor van bűnmegelőző funkciója is, hiszen egy

hatósági őrizetben lévő elkövető nem tud bűncselekményt vagy más jogsértést elkövetni (legfeljebb a büntetés-végrehajtási intézetben vagy a fogdán), ha pedig szabadlábon van, akkor az ellene folyó eljárás ténye bírhat visszatartó erővel. Másrészt az elkövető megbüntetése elrettentő hatással van a többi potenciális elkövetőre (generálprevenció), jó esetben a megbüntetett személyre is (speciálprevenció). A szubjektív biztonságérzetet ezért nagyban alakítja a rendőrség teljesítményének megítélése, a rendőrségbe vetett bizalom.

Az ábrán a kétéves gyakoriságú, OSAP 1968 azonosító számú *Háztartási költségvetési és életkörülmény* adatfelvétel kiegészítő moduljának adatgyűjtéséből származó mutatószám szerepel. A minta nagysága hozzávetőleg 13 ezer fő. A mutató a „Mennyire bízik meg Ön személy szerint a rendőrségben?” kérdésre adott, 0–10-es skálán mért válaszok átlagának megoszlását mutatja a válaszadók különböző csoportjai szerint.

A 0–10-ig terjedő skálán mért 2013-as, 5,7 pontos átlag 2015-ben is megmaradt (5,6 pont), enyhén csökkent a 65 évnél idősebbek körében. E témakör a KSH 2017-es adatfelvételében nem szerepelt, ugyanakkor a 2016. október–novemberi mikrocenzus kérdőívben feltették ugyanezt a kérdést. Az eredmény az adatfelvétel módszerei miatt a korábbi adatsorba nem illeszthető be, de tanulságos lehet ismertetni, mivel ugyanazon a skálán mérve, nagy mintás felvételt követően szolgáltat adatokat a lakosság rendőrségbe vetett bizalmáról. A mikrocenzus kutatás szerint a rendőrségbe vetett bizalom átlagos szintje 2017-ben 0–10-es skálán mérve 5,27 pont.

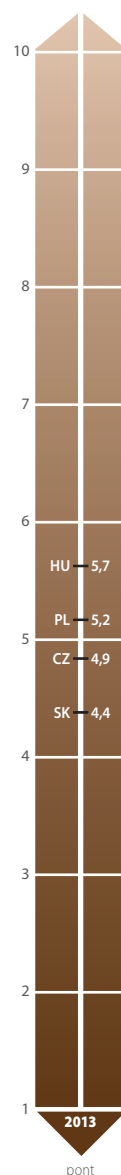

A 2013 előtti időszakra vonatkozóan a TÁRKI mérése szolgálhat adatokkal. A közvélemény-kutató intézet intézményi bizalomra vonatkozó kutatása alapján a vizsgált időszakban jelentősen nőtt a lakosság rendőrségbe vetett bizalma: 2009-ben 4,5 pont, 2013-ban 5,3 pont. A TÁRKI által vizsgált közintézmények közül a rendőrségé volt – az MTA után – a második legmagasabb bizalmi index (megelőzve az Országgyűlést, az MNB-t, az ÁSZ-t).

A *Jó Állam Véleményfelmérés* 2018-as adatai alapján a magyar állampolgárok jobban bíznak a rendőrségben (a kapott átlagpontoszám 7,02), mint az állami hivatalokban (6,47), a helyi önkormányzati hivatalban (6,63) és általában az igazságszolgáltatásban (6,60). A rendőrség említett átlagpontoszáma az előző évi adathoz (6,85) képest a statisztikai hibahatáron belül javult.

Nemzetközi összehasonlításban a magyar rendőrség megítélése szűkebb régiókban a legjobb, Magyarország a 2013-ban mért 5,7 pontjával megelőzi Lengyelországot (5,2) Csehországot (4,9) és Szlovákiát (4,4).

A lakosság rendőrségbe vetett bizalma azért kulcsfontosságú, mert mindamellett, hogy kedvező mutatók esetén növeli az állampolgárok szubjektív biztonságérzetét, csökkenti a bűncselekmények látenciáját (a hatósághoz való fordulás hajlandósága nő meglévő bizalom esetén), illetve hatással lehet a felderítési mutatókra is (ha valaki bízik a rendőrségben, nagyobb eséllyel tesz bejelentést, jelentkezik tanúként, szolgáltat bizonyítási eszközt stb.).

A rendőrség iránti közbizalom 2009-hez képest jelentősen nőtt, és az értéke az egyik legmagasabb a hazai közintézmények közül.

Forrás: Eurostat